

Årsredovisning
för
Grava församling

252002-0799

Räkenskapsåret

2022

Kyrkorådet avger följande årsredovisning.

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Grava församlings (252002-0799) grundläggande uppgift är, enligt lag om Svenska kyrkan och kyrkoodningen för Svenska kyrkan, att "fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission". Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Församlingen har ansvar för den kyrkliga verksamheten för alla som vistas i församlingen. Förutom denna grundläggande uppgift ansvarar församlingen för begravningsverksamheten enligt begravningslagen.

Församlingen har sitt säte i Karlstad.

I församlingens årsredovisning anges belopp i kronor (kr) om inget annat anges.

Den kyrkliga indelningen

Organisation

Kyrkofullmäktige är församlingens högsta beslutande organ och sammanträder minst två gånger per år. Kyrkorådet är församlingens verkställande organ (styrelse) som ansvarar för den löpande verksamheten och förvaltningen. Kyrkorådet har utsett ett arbetsutskott som bereder ärenden till kyrkorådets sammanträden samt ett kyrkogårdsutskott som stöder kyrkogårdsföreståndare och kyrkoherde med de specifika frågorna som rör kyrkogården och begravningsverksamheten. Kyrkorådet sammanträder minst 10 gånger per år.

Utöver gällande lagstiftning och förordningar etc, tillämpar församlingen inomkyrkliga regelverk och dokument såsom kyrkoordningen (KO), Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB), KRED, församlingsinstruktion och reglementen. Inom personalområdet tillämpar församlingen Svenska Kyrkans kollektivavtal. Församlingen har även upptätt olika typer av policys.

Främjande av ändamål

Vårt ändamål med verksamheten främjas genom att det i församlingen firas gudstjänst minst en gång i veckan. Därutöver bedrivs ett stort antal aktiviteter såsom vuxengrupper, konfirmandundervisning, körer, barn- och ungdomsgrupper, besöksverksamhet och själavårdssamtal, för att uppfylla den grundläggande uppgiften. Begravningsverksamheten bedrivs enligt begravningslagen. *BM*

	2022	2021	2020	2019	2018
Antal gudstjänstdeltagare (i samtliga gudstjänster)	9 823	3 799	4 751	5 404	4 972
- varav antal deltagare i kyrkliga handlingar	6 006	2 468	2 908	9 337	5 988
Antal döpta	65	59	24	75	66
Antal konfirmerade	27	38	36	36	48
Antal begravningsgudstjänster	43	39	40	44	40
Antal vigselgudstjänster	28	8	12	14	18
Antal aktiva inträden	4	10	6	5	6
Antal aktiva utträden	33	51	39	42	52

Kommentar till antalet kyrkliga handlingar, deltagare och besökare

Under 2020 och 2021 påverkades verksamheten av pandemin och de restriktioner som Folkhälsomyndigheten infört. Möjligheten att genomföra och delta i olika verksamheter begränsades kraftigt under de åren. Under år 2022 har verksamheten återgått till det normala.

Resultat och ställning

Församlingen håller en förhållandevis låg kyrkoavgift tack vare en relativt hög tillhörighet till församlingen och god skattekraft i kommunen. Under året har kyrkoavgiften uppgått till 0,84 % av inkomsten.

Församlingen redovisar för år 2022 ett underskott på 1 121 tkr.

Budgeterat resultat för året är ett underskott på 346 tkr. Årets resultat är därmed 775 tkr sämre än budget. De största orsakerna är höjda elpriser samt en övergångstid vid anställning av ny kyrkoherde samt användning av olika konsulttjänster i samband med utökning av verksamheterna under slutet av 2022 som är budgeterad 2023.

Begravningsverksamheten redovisar ett underskott på 180 tkr för år 2022 och en utgående skuld till staten på 676 tkr.

Målsatt kapital

Församlingens mål för det egna kapitalets storlek har fastställts till 16 500 tkr (16 500 tkr). På balansdagen 221231 uppgår eget kapital till 19 095 kr (20 217 tkr). Eget kapital överstiger därmed målsatt kapital med 2 595 tkr. Målsatt kapital fastställs minst en gång per mandatperiod. Syftet är att säkerställa en nivå på eget kapital som ger en betryggande buffert mot ekonomiska påfrestningar. *all*

Flerårsöversikt

<i>Allmänna förutsättningar</i>	2022	2021	2020	2019	2018
Tillhöriga per den 31 december (antal)	5 522	5 599	5 626	5 729	5 783
Tillhöriga per den 31 december (andel av invånarna, %)	72,27	73,17	73,78	75,00	75,90
Kyrkoavgift exkl. stiftsavgift (%)	0,84	0,84	0,84	0,84	0,84
Medelantalet anställda	17,0	15,0	14,5	14,5	13,0
- varav medelantalet anställda i begravningsverksamheten	3,5	3,5	3,5	2,8	2,8
<i>Resultat (tkr)</i>					
Verksamhetens intäkter	16 654	16 207	15 249	14 401	14 487
Verksamhetens resultat	-1 238	348	802	1 269	1 511
Resultat från finansiella investeringar	117	80	223	19	55
Årets resultat	-1 121	417	1 019	1 288	1 566
Kyrkoavgift exkl. stiftsavgift. (tkr)	11 430	11 626	11 633	11 651	11 519
- varav slutavräkning (tkr)	106	284	415	593	716
Begravningsverksamhetens nettokostnader	-5 438	-4 797	-3 810	-2 891	-3 278
Personalkostnader/verksamhetens intäkter (%)	56,14	52,47	53,58	57,00	56,20
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%)	4,56	5,34	5,97	5,60	5,40
<i>Ekonomisk ställning</i>					
Fastställt mål för det egna kapitalets storlek (tkr)	16 500	16 500	16 500	16 500	12 000
Eget kapital (tkr)	19 095	20 216	19 806	18 781	17 492
Soliditet (%)	84,80	81,74	84,86	83,40	86,30
Värdesäkring av eget kapital (%)	-5,54	2,10	5,46	7,40	9,80
Likviditet (%)	76,89	386,03	356,64	474,40	413,50

Definitioner

Kyrkoavgift (%) - Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.

Begravningsverksamhetens nettokostnader - Begravningsverksamhetens totala kostnader minus Övriga intäkter och Ränteintäkter

Varav slutavräkning - För förklaring se redovisningsprinciper.

Personalkostnader/verksamhetsintäkter (%) - Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%) - Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

Soliditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

Värdesäkring av eget kapital (%) - Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.

Likviditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder. *au*

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Församlingen har under året rekryterat en ny kyrkoherde som ska leda det fortsatta arbetet och utvecklingen av församlingen framåt. Församlingens ekonom har under året återkommit från föräldraledighet och behov har funnits att parallellt anlita konsult. Bristande trygghet i hantering av IT system och applikationer har orsakat högre kostnader för konsulttjänster.

Rysslands krig mot Ukraina har fått stora följd effekter på världsekonomin. Det har medfört stor oro på börsen, höjda priser och en stigande inflation.

Framförallt har församlingen påverkats av höga elpriser. Även församlingens övriga kostnader har under året påverkats negativt av höjda priser inom många områden.

Tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken

Församlingen bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Finansiella instrument

Församlingens riktlinjer för kapitalförvaltningen regleras i ett av kyrkofullmäktige fastställt finansreglemente. Gällande reglemente antogs under år 2022 och innehåller bland annat etiska kriterier för placeringsval, avkastningsmål samt regler för portföljsammansättning. Under år 2022 har man placerat överskottslikviditet i ytterligare värdepapper och vid utgången av 2022 hade församlingen långfristiga värdepappersinnehav till ett marknadsvärde om 11 878 tkr (4 059 tkr).

Framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Intäkter från kyrkoavgiften beror på antal kyrkotillhöriga och deras beskattningsbara inkomst. Intäkten beror även på storleken på debiterad kyrkoavgift. Grava församling har en kyrkoavgift på 84 öre per skattekrona.

Under åren 2023 till 2030 visar prognoser på att kyrkoavgiften kommer fortsätta att öka, dock ej med samma takt som kostnadsökningarna, varpå det reella tillskottet till verksamheten kommer att minska. Andelen kyrkotillhöriga är fortfarande relativt hög både i Karlstads stift och också i Grava församling, men utflyttning, färre antal döpta, en allt äldre befolkning samt risk för lågkonjunktur, kommer innebära att andelen minskar. Samtalen om hur verksamheten kan anpassas till ändrade ekonomiska förutsättningar är viktiga och ständigt pågående. All utveckling innebär förändring och för att förändringsprocesser ska lyckas är det viktigt med långsiktiga perspektiv.

Från 2024 är det möjligt att följa församlingens ekonomi månadsvis. Det öppnar för att snabbare kunna anpassa sig till förändringar i omvärlden som påverkar församlingens utgifter.

Fastställd budget 2023 för församlingsverksamheten visar en förlust på 875 tkr. Anledningen till den budgeterade förlusten är att man under 2023 utökar verksamheten inom diakoni och barn/ungdom samtidigt som man ställer om administrationen för att under 2024 gå över till en gemensam inomkyrklig administration i Karlstad stift. År 2024 tar församlingen bort en administrativ tjänst och man minskar även övriga kostnader i samband med detta vilket ger ett planerat budgeterat överskott för år 2024.

	Plan	Plan	Beslutad	Utfall	Förändring
	2025	2024	2023	2022	2022 -- 2023 (%)
Kyrkoavgift	11 897	12 746	11 683	11 429	2,22
Ekonomisk utjämning	-817	-1 062	-1 021	-1 152	-11,37
	11 080	11 684	10 662	10 277	

EC

Under den senaste tiden har den globala och den svenska ekonomin påverkats av effekterna av Rysslands krig mot Ukraina. Oroligheterna har resulterat i en hög inflationen med påföljd av ränteökningar, samt höjda energi-, drivmedel- och livsmedelspriser. Även aktiemarknaderna har fluktuerat. Grava församlings placeringar i värdepapper är dock långsiktiga.

Beroende på vilka effekter den rådande situationen får på arbetsmarknaden, kan de kyrkotillhörigas beskattningsunderlag och därmed stiftets intäkter påverkas negativt.

Kollekter

	2022	2021	2020	2019	2018
Förmedlade rikskollekter	37	20	15	39	27
Förmedlade stiftskollekter	9	2	4	6	9
Förmedlade församlingskollekt	20	16	12	28	22
Församlingskollekt till egen verksamhet	6	0	0	21	7
Summa kollekt	72	38	31	94	65

Kollekter tas upp i samband med offentlig gudstjänst. En riks- eller stiftskollekt tas upp till samma ändamål och på samma dag i hela landet/hela stiftet. Kollektändamål och dagar fastställs av kyrkostyrelsen respektive domkapitlet. Församlingskollekt beslutas i församlingen. En förmedlad församlingskollekt tas upp till förmån för en annan juridisk person. Förmedlade kollekt tas inte upp i församlingens resultaträkning.

Förvaltade stiftelser

Församlingen förvaltar 3 (3) stiftelser med ett totalt utgående eget kapital om 34 tkr (30 tkr) på balansdagen. För två av stiftelserna har Länsstyrelsen beslutat att medlen får förbrukas. Under 2021 har en av stiftelserna förbrukat sina medel och avregistrering hos Länsstyrelsen är påbörjad under år 2022.

Församlingens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med tilläggsupplysningar. *qu*

Resultaträkning

	Not	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Verksamhetens intäkter			
Kyrkoavgift		11 429 546	11 625 743
Begravningsavgift	2	5 299 374	4 719 229
Ekonomisk utjämning	3	-1 152 336	-1 157 052
Utdelning från prästlönetillgångar	4	210 700	210 700
Erhållna gåvor	5	5 909	10
Erhållna bidrag	6	50 000	48 000
Nettoomsättning	7	683 147	626 371
Övriga verksamhetsintäkter		127 347	133 737
Summa verksamhetens intäkter		16 653 687	16 206 738
Verksamhetens kostnader			
Övriga externa kostnader		-7 781 502	-6 489 063
Personalkostnader	8	-9 350 326	-8 503 992
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-759 424	-865 367
Summa verksamhetens kostnader		-17 891 252	-15 858 422
Verksamhetens resultat		-1 237 565	348 316
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från finansiella anläggningstillgångar	9	60 960	51 579
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		56 806	29 469
Räntekostnader och liknande resultatposter		-1 229	-1 310
Resultat efter finansiella poster		-1 121 028	428 054
Skatt på näringsverksamhet		0	-11 435
Årets resultat		-1 121 028	416 619

ee

Balansräkning

Not

2022-12-31

2021-12-31

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Byggnader och mark	10	8 435 328	8 938 524
Inventarier, verktyg och installationer	11	1 039 145	905 637
		9 474 473	9 844 161

Finansiella anläggningstillgångar

Långfristiga värdepappersinnehav	12	10 413 492	1 852 081
Långfristig fordran begravningsverksamhet		179 889	0
		10 593 381	1 852 081
Summa anläggningstillgångar		20 067 854	11 696 242

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar

Kundfordringar		45 868	15 021
Övriga fordringar		79 967	34 500
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		166 389	119 415
		292 224	168 936

Kassa och bank

	13	2 135 603	12 866 881
Summa omsättningstillgångar		2 427 827	13 035 817

SUMMA TILLGÅNGAR

22 495 681 **24 732 059** *ed*

Balansräkning

Not

2022-12-31

2021-12-31

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Balanserat resultat

20 216 374

19 799 755

Årets resultat

-1 121 028

416 619

Summa eget kapital

19 095 346

20 216 374

Långfristiga skulder

Gravskötselskuld

14

243 201

283 363

Skuld begravningsverksamhet

0

855 463

Summa långfristiga skulder

243 201

1 138 826

Kortfristiga skulder

Skuld begravningsverksamhet

855 463

105 466

Leverantörsskulder

786 154

1 707 646

Gravskötselskuld

14

30 631

6 730

Skatteskulder

0

83 801

Övriga skulder

416 017

578 957

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

1 068 869

894 259

Summa kortfristiga skulder

3 157 134

3 376 859

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

22 495 681

24 732 059

Rapport över förändringar i eget kapital

Förändring av eget kapital

	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 2021-01-01	18 781 201	1 018 554	19 799 755
Omföring av föregående års resultat	1 018 554	-1 018 554	0
Årets resultat		416 619	416 619
Utgående balans 2021-12-31	19 799 755	416 619	20 216 374
 Ingående balans 2022-01-01	 19 799 755	 416 619	 20 216 374
Omföring av föregående års resultat	416 619	-416 619	0
Årets resultat		-1 121 028	-1 121 028
Eget kapital 2022-12-31	20 216 374	-1 121 028	19 095 346 <i>see</i>

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Församlingens årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554), begravningslagen (1990:1144) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning (K3)*. Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED).

Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Kyrkoavgift och begravningsavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet sker en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Från och med 2017 har en enhetlig begravningsavgift införts i hela landet förutom i Stockholm och Tranås. Den begravningsavgift som församlingen erhåller för året fastställs av Kammarkollegiet utifrån det preliminära kostnadsunderlag som församlingen redovisar. Den i resultaträkningen intäktsredovisade begravningsavgiften motsvarar det faktiska kostnadsunderlaget d.v.s. det belopp som erfordrats för att bedriva årets begravningsverksamhet. Se även Begravningsverksamhetens särredovisning, not 2.

Erhållna gåvor och bidrag

Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de mottagits. Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Leasing

All leasing, både när församlingen är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing, dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden.

Ersättning till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in. *rel*

Inkomstskatt

Församlingens inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

Högsta förvaltningsdomstolen har i en dom den 9 februari 2021 fastställt att Svenska kyrkans nationella nivåns tillhandahållande av IT-tjänster och administrativa tjänster till Svenska kyrkans församlingar, kyrkliga samfälligheter och stift inte utgör näringsverksamhet. Högsta förvaltningsdomstolens domskäl är principiellt utformade och domen har generell räckvidd och kan tillämpas på alla typer av tillhandahållanden som sker mellan olika enheter inom trossamfundet Svenska kyrkan i syfte att bedriva Svenska kyrkans verksamhet. Det innebär att från och med första januari 2021 kan de enheter som fakturerar andra inomkyrkliga enheter göra detta moms- och skattefritt. Detta gäller för transaktioner mellan inomkyrkliga enheter (församlingar, pastorat, stift, nationell nivå).

I den mån församlingen bedriver näringsverksamhet riktad till utomkyrkliga enheter är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Vid fastighetsinnehav kan fastighetsinkomsten undantas från beskattning om fastigheten till mer än 50 % används för att främja det allmännyttiga ändamålet alternativt att hyresinkomsterna har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet.

Församlingen är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Materiella anläggningstillgångar

I församlingen finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3:

Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld.

De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då församlingens ändamål är religiös verksamhet.

Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar.

Inventarier med ett anskaffningsvärde under 62,5 % av prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod. *au*

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Mark, med undantag av begravningsplatsens mark har, obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. Begravningsplatsens mark skrivs av på 50 år.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Kyrkogårdsmark	50 år
Byggnader	50 år
Ekonomibyggnader	33-50 år
Vattenanläggning och belysning	20 år
Datautrustning	5 år
Bilar	5 år
Övriga inventarier, installationer och verktyg	5-10 år

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när församlingen blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och församlingen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Långfristiga värdepappersinnehav – post för postvärdering

Innehaven i posten innehåller på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt till anskaffningsvärde, dock med avdrag för nedskrivning när värdet på balansdagen är lägre än redovisat värde.

Nedskrivning redovisas i resultaträkningsposten Resultat från finansiella anläggningstillgångar.

Nedskrivningsbehovet provas individuellt för aktier och andelar och övriga enskilda finansiella anläggningstillgångar som är väsentliga.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehållas kortsiktigt redovisas inledningsvis till

anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Not 2 Begravningsverksamheten

Grava församling är huvudman för begravningsverksamheten inom församlingens geografiska område. Begravningsverksamheten finansieras av begravningsavgiften. Begravningsavgiften får inte användas till annat än de uppgifter som anges i begravningslagen.

	2022	2021
Begravningsverksamhetens särredovisning		
Verksamhetens intäkter		
Begravningsavgift - likvid erhållet för året från Skatteverket	3 719 584	4 385 722
Justering för regleringspost för resultatet 2020 (2019)	1 294 436	1 188 970
Övriga intäkter	241 170	100 407
Summa verksamhetens intäkter	5 255 190	5 675 099
Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader	-1 733 750	-1 667 139
Övriga kostnader	-3 336 856	-2 728 553
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	-367 395	-401 172
Summa verksamhetens kostnader	-5 438 001	-4 796 864
Finansiella poster		
Ränteintäkter	4 081	0
Räntekostnader	-1 159	-22 772
Begravningsverksamhetens överskott	-179 889	855 463
Begravningsavgift redovisad i resultaträkningen		
Begravningsavgift - erhållet för året	5 119 485	5 574 692
Tillkommande underskott enligt särredovisningen	179 889	-855 463
Summa begravningsavgift redovisad i resultaträkningen	5 299 374	4 719 229
Huvudmannens skuld avseende begravningsverksamheten		
Ingående skuld	-960 929	-1 294 436
Reglering av 2019 års kvarvarande underskott	0	1 188 970
Reglering av 2020 års underskott	105 466	
Årets underskott/överskott	179 889	-855 463
Utgående skuld	-675 574	-960 929
Varav långfristig fordran/skuld	179 889	-855 463
Varav kortfristig skuld	-855 463	-105 466

Tillgångar som nyttjas av begravningsverksamheten

Begravningsverksamheten förfogar över tillgångar för 4 038 tkr vilket motsvarar 42,6 % av huvudmannens materiella anläggningstillgångar.

Not 3 Ekonomisk utjämning

Alla församlingar och kyrkliga samfälligheter omfattas av ett inomkyrkligt utjämningssystem. Syftet med utjämningen är att omfördela en del av kyrkoavgiften och därigenom bibehålla möjligheten till en rikstäckande kyrklig verksamhet. Kyrkomötet beslutar om kriterierna för utjämningen.

Not 4 Utdelning från prästlönetillgångar

Församlingen har 1,204 % (1,204 %) andelar i avkastningen från de stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna.

Prästlönetillgångarna är stiftelseliknande förmögenheter. Minst 50 % av avkastningen går till andelsägande församlingar och resterande går till det inomkyrkliga utjämningssystemet. Andelarna innebär inget inflytande i förvaltningen och går ej heller att överlåta.

Not 5 Erhållna gåvor

	2022	2021
Gåvor redovisade i resultaträkningen		
Församlingskollektor till egen verksamhet	5 909	10
Summa	5 909	10

Not 6 Erhållna bidrag

	2022	2021
Bidrag och offentliga bidrag redovisade i resultaträkningen		
Övriga bidrag från stiftet	50 000	48 000
Summa	50 000	48 000

Not 7 Nettoomsättning

	2022	2021
Gravskötselintäkter	123 104	114 730
Hysesintäkter	95 707	80 616
Deltagaravgifter	15 746	3 819
Övriga intäkter	448 590	427 206
	683 147	626 371

Not 8 Personal

	2022	2021
Medelantalet anställda		
Kvinnor	11	11
Män	6	4
	17	15

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 24 150 kr (23 800 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2002:9.

Könsfördelningen i kyrkorådet och bland ledande befattningshavare

	Antal på balansdagen 2022-12-31			Antal på balansdagen 2021-12-31		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Kyrkorådsledamöter	4	5	9	4	4	8
Ledande befattningshavare	1		1	1		1

Löner, arvoden och andra ersättningar

	2022	2021
Ledamöter i kyrkoråd samt kyrkoherde	1 099 231	586 291
Anställda	5 687 402	5 635 390
	6 786 633	6 221 681

Arvoden till förtroendevalda i kyrkofullmäktige, kyrkoråd, församlingsråd m.fl. organ redovisas i resultaträkningen på raden Personalkostnader.

Arbetsmarknadsbidrag

	2022	2021
Under året erhållet arbetsmarknadsbidrag	35 744	0

Ersättning till ordföranden i kyrkonämnd eller kyrkoråd

	2022	2021
Till ordföranden i kyrkorådet har ersättning utgått med	29 580	29 103

Pensionskostnader och andra sociala avgifter

	2022	2021
Pensionskostnader exkl. särskild löneskatt	264 644	322 755
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	1 907 640	1 670 213
	2 172 284	1 992 968

Församlingen har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning. *au*

Not 9 Resultat från finansiella investeringar

	2022	2021
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		
Utdelning	60 960	51 579
	60 960	51 579
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
Räntor	56 156	29 469
	56 156	29 469

Not 10 Byggnader och mark

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	16 200 625	16 200 625
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	16 200 625	16 200 625
Netto anskaffningsvärde	16 200 625	16 200 625
Ingående avskrivningar	-7 262 101	-6 758 906
Årets avskrivningar	-503 195	-503 195
Utgående ackumulerade avskrivningar	-7 765 296	-7 262 101
Utgående redovisat värde	8 435 329	8 938 524

Not 11 Inventarier, verktyg och installationer

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	5 687 743	5 320 506
Inköp	390 316	367 237
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	6 078 059	5 687 743
Netto anskaffningsvärde	6 078 059	5 687 743
Ingående avskrivningar	-4 782 106	-4 419 934
Årets avskrivningar	-256 808	-362 172
Utgående ackumulerade avskrivningar	-5 038 914	-4 782 106
Utgående redovisat värde	1 039 145	905 637

lee

Not 12 Värdepappersinnehav

	Redovisat värde		Marknadsvärde på boks slutsdagen	
	Detta år	Föreg. år	Detta år	Föreg. år
Långfristiga värdepappersinnehav				
Noterade aktiefonder	5 134 042	1 757 081	6 721 717	4 058 562
Noterade räntefonder	5 184 000		5 155 856	
Onoterade långfristiga placeringar	90 450	90 000		
Övriga långfristiga placeringar	5 000	5 000		
Summa långfristiga värdepappersinnehav	10 413 492	1 852 081	11 877 573	4 058 562
Summa värdepappersinnehav	10 413 492	1 852 081	11 877 573	4 058 562

Ideella placeringar

Församlingen har en ideell placering med ett bokfört värde på 90 tkr (90 tkr) i Oikocredit. Med detta förstås att församlingen avstår avkastning till förmån för internationell diakoni och mission. Placeringen klassificeras som ett långfristigt värdepappersinnehav. Avkastningen på den ideella placeringen var 0 tkr (0 tkr) för räkenskapsåret.

	2022-12-31	2021-12-31
Förändring av långfristiga värdepappersinnehav		
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	1 852 081	1 800 502
Investeringar under året	8 561 411	51 579
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	10 413 492	1 852 081
Utgående bokfört värde	10 413 492	1 852 081

Not 13 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 1 792 tkr (12 642 tkr) behållning på det s.k. Kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå eftersom det är en del av Svenska kyrkans koncernkonto. De regelverk som styr Kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande. *an*

Not 14 Gravskötselskuld

	2022-12-31	2021-12-31
Långfristig gravskötselskuld		
Begravningsverksamhetens åtaganden	152 719	164 227
Församlingens åtaganden (serviceverksamheten)	90 482	119 136
	243 201	283 363
Kortfristig gravskötselskuld		
Begravningsverksamhetens åtaganden	9 147	6 730
Församlingens åtaganden (serviceverksamheten)	21 484	0
	30 631	6 730
Andel av gravskötselskulden som förfaller senare än fem år efter balansdagen		
Begravningsverksamhetens åtaganden	126 614	136 806
	126 614	136 806

Skötselåtaganden påbörjade före år 2000 utgör begravningsverksamhet medan åtaganden påbörjade från år 2000 utgör församlingsverksamhetens åtaganden (serviceverksamhet). *del*

Undertecknade försäkrar härmed att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och god redovisningssed, att aktuella redovisningsnormer har tillämpats och att lämnade uppgifter stämmer med faktiska förhållanden.

Grava 2023-04-26

Jürgen Staub
ordförande

Alf Forsgren

Gudrun Persson

Ulrika Sharifi
vice ordförande

Christer Nilsson

Anna Andersson-Blomqvist

Madeleine Hyllengren
Kyrkoherde

Fredrik Höglund

Stig Svensson

Vår revisionsberättelse har lämnats 2023-04-10

Elin Kock
Auktoriserad revisor

Maria Trillkott

Thomas Rehn

Revisionsberättelse

Till kyrkofullmäktige i Grava församling, org.nr 252002-0799

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Grava församling för år 2022.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Grava församlings finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att kyrkofullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till församlingen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Den andra informationen består av Verksamhetsberättelse 2022 som vi inhämtade före datumet för denna revisionsberättelse. Det är kyrkorådet som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Kyrkorådets ansvar

Det är kyrkorådet som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Kyrkorådet ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar kyrkorådet för bedömningen av församlingens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om stiftet avser att upplösa församlingen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av församlingens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i kyrkorådets uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att kyrkorådet använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om församlingens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en församling inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera kyrkorådet om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag, i förekommande fall, identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av församlingens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt kyrkoordningen

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av kyrkorådets förvaltning för Grava församling för år 2022.

Vi tillstyrker att kyrkofullmäktige beviljar kyrkorådets ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till församlingen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Kyrkorådets ansvar

Kyrkorådet ansvarar för församlingens organisation och förvaltningen av församlingens angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma församlingens ekonomiska situation och att tillse att församlingens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och församlingens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av kyrkorådet i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot församlingen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot församlingen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen.

Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för församlingens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Grava den 10/5 2023

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Elin Kock

Auktoriserad revisor

Grava den 10/5 2023

Maria Trillkott

Thomas Rehn